

BÉCSI MEMORANDUM, 2015

FELHÍVÁS A VILÁGSZERTE FELLÉPŐ MENEDÉKJOGI ÉS BEVÁNDORLÁSI PROBLÉMA SÜRGŐS MEGOLDÁSÁRA

Európa a II. világháború óta egyik legnagyobb kihívása előtt áll. Ukrajna válsága, Görögország problémája, az eladósodás valamint a munkanélküliség megnövekedése megoldásra váró problémát jelent. A migrációs áradat ehhez még erősítő faktorként járul úgy, hogy számos megfigyelő szerint már fenn áll annak a veszélye, hogy a társadalmi rendszerek összeomlása következtében Európa ellenőrizhetetlen káoszba süllyed.

Elengedhetetlen a határok azonnali védelme, a jövőre nézve új jogi feltételek megteremtése, az eddig egymásnak ellentmondó és nem megfelelő jogi előírásoknak a valós adottságokhoz történő igazítása.

A Wiener Akademiker Kreis (Bécsi Akadémikusok Köre) ezen indíttatással felszólítja Európa kormányait, az Európai Uniót, az Egyesült Nemzetek Szervezetét valamint az összes bevándorlással foglalkozó szervezetet, hogy a megelőzés és visszafordíthatatlan károk elkerülése céljából azonnali intézkedéseket eszközöljenek ki.

I. HELYZETELEMZÉS

1. Az Afrikából és Ázsiából történő bevándorlási hullám még egyáltalán nem érte el a csúcst. A NATO Defense College katonai demográfiai tanszékének professzora, Gunnar Heinsohn szerint 2050-ig csupán Afrikából és a Közel-Keletről 950 millió bevándorló érkezik.
2. A bevándorlók 90%-át embercsempész szervezetek kalauzolják több ezer kilométeren és mintegy 17 államon keresztül Európába. Nagy-Britannia képviselője a Frontex ügynökség egyik ülésén **3000 embercsempész szervezetről beszélt 29000 segítővel.**
3. Annak ellenére, hogy felkeltették a Földközi-tengeren megtörtént több ezer halottat követelő tragédiák az Európai Unió figyelmét, érdembeli intézkedés mégsem történt. Az embercsempész szervezetek a Földközi-tengeren átvezető útvonalat kikerülve **áttértek a Görögországot, Macedóniát, Szerbiát és Magyarországot átszelő szárazföldi útvonalra.** 2015 januárjától már **80 000 bevándorló lépte át Magyarország határát.** Magyarország a bevándorlók létszámát és az egy főre jutó terhelést illetően az élen jár. Kerítés építése nem tudja megoldani ezt a problémát sem Görögországban, sem Bulgáriában, sem Franciaországban sem pedig most Magyarországon.
4. A perifériás államokban nem tartják nyilván a bevándorlókat, úgy tűnik, már Németország sem képes a regisztrációra. A bevándorlás ezért a **biztonság tekintetében veszélyes problémává** fajul. Már egyértelmű utalások történtek arra, hogy becsempészik Európába az IS erőszakra kész tagjait, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy **muzulmán kalifátusokat alapítsanak Európában is.**

5. Az Európai Unió eddig kudarcot vallott. A Dublin III. rendelet nemcsak hogy igazságtalan, mert kizárólag perifériás államokat terhel, hanem jogilag helytelen is, mert nem tesz különbséget a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak között. A menekültek védelme és a nemzetközi védelem egy rangra történő emelése politikailag és jogilag helytelen.

6. 2008/115/EK visszatérési irányelv nem hatékony és nem kerül alkalmazásra, a határok védelméért felelős ügynökség, a Frontex is fogatlan és alkalmatlan.

Az Európai Bizottság 10 pontba foglalt határozata sem oldja meg a problémát, amely a Líbiából Európába tartó csempészhajók megsemmisítését tűzte ki céljául, sőt még a bevándorlók felosztására irányuló szándék sem – sem kötelező kvóta megadásával, sem pedig önkéntes alapon.

Gazdasági menekültek bevándorlási áradatát nem felosztani kell, hanem megállítani. A bevándorlást nem szabad rákényszeríteni senkire. Az eddigi felfogást, hogy a migráció mindenféleképpen és Európában mindenkit csak gazdagít, fel kell váltsa egy, a valóságnak megfelelő nézet.

7. A már nem adekvát 1951-es Genfi Menekültügyi Konvenciót helyettesíteni kell egy olyan egyezményvel, amely alkalmas az új veszély és a megváltozott világpolitikai helyzet kezelésére.

II. JELENLEGI JOGI HELYZET

Jogilag a bevándorlóknak 3 csoportját különböztetjük meg.

1. Menekültek a Genfi Menekültek Helyzetére Vonatkozó Egyezmény alapján

Az egyezményben megfogalmazott definíció szerint ehhez az a személy tartozik, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja származási országának védelmét igénybe venni.”

Háborúk, polgárháborúk, egyéb háborús tevékenységek, fegyveres konfliktusok, erőszakos törzsi rivalizálások a menedékjog szempontjából nem képeznek menedék okot. A Genfi Konvencióban meghatározott menekültstátusz és ezzel az állandó tartózkodáshoz való jogosultság a bevándorlók csak egy csekély százalékának jár.

2. Személyek, akik jogosultak a kiegészítő védelemre

Ide azok a személyek tartoznak, akik nem jogosultak a menekültügyi jogállásra, de akiket nem lehet visszatoloncolni, mert hazájukban személyüket háborús támadás, halálbüntetés illetve embertelen bánásmód veszélyezteti.

Az Európai Unió a Tanács 2004/83/EK 2004. április 4-én meghozott irányelvvel, melyet 2011. december 13-án az Európai Parlament és a Tanács 2011/95/EU irányelve megváltoztatott, kiegészítette a Genfi Konvenció által meghatározott menekült fogalmát és bevezette a Nemzetközi Védelem fogalmát. Ez többek között kiegészítő védelmet tartalmaz olyan személyek számára, akik nem jogosultak menedékvédelemre, de mégsem lehet őket visszatoloncolni, mert személyüket **súlyos sérelem** fenyegeti.

Az irányelv 15. cikke értelmében súlyos sérelemnek számít:

- a. halálbüntetés kiszabása vagy végrehajtása
- b. kínzás vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása
- c. Nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy életének vagy testi épségének súlyos és egyedi fenyegetettsége.

Egyidejűleg a Genfi Konvencióban részletesen felsorolt üldözési okokat elemezték és kiegészítették. Különös figyelmet kell fordítani a nemre vonatkozó szempontokra, ebbe beleértve a nemi identitást is. A politikai vélemény menedékjogilag releváns, akkor is, ha ez a vélemény semmiféle tevékenységhez nem vezetett.

Az Európai Unió így egy irányelvbe való becsempészéssel kitégította a Genfi Egyezményt, miközben ez a nemzetközi védelem csakis az Európai Unió tagjait kötelezi – kivéve Nagy-Britanniát, Írországot és Dániát.

3. Gazdasági menekültek

A **legnagyobb csoportot (kb. 90%-ot)** azok a bevándorlók képezik, akik sem a Genfi Konvenció alapján nem jogosultak menekültstátuszra, sem pedig kiegészítő védelemre, hanem akik kizárólag gazdasági okok miatt jól szervezett embercsempész szervezetek segítségével Európába jönnek.

Ezek az illegális bevándorlók nem jogosultak védelemre és így **nem jogosultak a befogadásra sem**. A gyakorlatban viszont nem tesznek különbséget, ugyanazt az eljárást alkalmazzák rájuk, mint a menekültstátuszra és a nemzetközi védelemre jogosultaknak, mivel jelenleg nem létezik semmiféle hatásos lehetőség az ellenőrzésre, hogy megakadályozzák a gazdasági menekültek jogtalan bevándorlását. A gyakorlatban még vissza sem toloncolják őket, mert vagy ismeretlen a származási országuk, vagy a származási ország elutasítja visszafogadásukat vagy egyszerűen olyan sok idő telik el, hogy sikerült tartózkodási jogcímet szerezniük különösen házasság vagy munkavállalás útján.

III. SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK

1. A Genfi Menekültügyi Konvenció felmondása ill. felülvizsgálata

Az 1951-ből származó, A Menekültek Helyzetére Vonatkozó Egyezmény a II. világháború után a kommunista országokból elmenekült és elüldözött személyek védelmére irányult. Már 1990-ben elavult és ezért **teljes egészében fel kellene mondani vagy a Konvenció 45. cikkének értelmében felül kellene vizsgálni és a megváltozott geopolitikai adottságokhoz kellene igazítani.**

A politikai üldözés jelenlegi áldozatai a legtöbb esetben az iszlám terror elől menekülnek valamint az Afrikában és Ázsiában kialakult erőszak elől. Ebből adódóan sürgős feladattá vált **érvényességének kontinensek szerinti földrajzi korlátozása**, melyet a Menekültügyi Konvenció már 1951-ben tartalmazott, amikor a szerződő államok választhattak érvényességi kört (Európa vagy „Európa és máshol“). Minden kontinensen van biztos védelmet nyújtó állam és a kontinensekre történő korlátozás a menekültek érdekét is képviseli, mivel a menekülés kevésbé kockázatos és az integráció is sikeresebb lehet ugyanabban a kultúrkörben.

2. Nemzetközi Egyezmény megkötése háborús menekültek nemzetközi védelmére

Fenntarthatatlan állapot, hogy nemzetközi jogi megállapodás hiányában csupán az Európai Unió tagállamait (kivéve az Egyesült Királyságot, Írországot és Dániát) kötelezzék háborús konfliktus súlytotta területekről érkező menekültek felvételére. Elengedhetetlennek bizonyul egy nemzetközi, jogilag kötelező egyezmény megkötése az Egyesült Nemzetek keretén belül, amely a háborúk, az erőszak és az emberiség ellen elkövetett súlyos bűncselekmény áldozatainak védelmét szabályozza. Ezeknek a személyeknek ideiglenesen kiegészítő védelmet kell biztosítani, ha fennállnak az alábbi feltételek:

- Nemzetközi vagy államon belüli fegyveres konfliktus háború vagy polgárháború formájában.
- Ilyen fegyveres konfliktus által okozott veszély fennállása.
- Agresszió bűncselekmény, ahogy azt a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma meghatározza.

3. Menekülési alternatíva

Nem áll fenn semmiféle jogcím védelem biztosítására abban az esetben, ha adott egy államon belüli menekülési alternatíva vagy ha egy biztonságos harmadik országban a kérelem benyújtásának lehetősége fennáll és elfogadhatónak tekinthető. A kérelmet mindenféleképpen a saját kontinensen kell benyújtani. Kontinensek között önkéntes alapon lehet intézkedni ill. védelmet biztosítani, mint például üldözött keresztények esetében, akik számára egy iszlám államban történő kérvényezés nem lehetséges vagy nem elfogadható. Sajnos a ténylegesen védelemre szoruló személyek számára jelenleg nincs hely Európában, mert illegális bevándorlók foglalják el.

4. Visszatoloncolás és a külső határok biztosítása

Jelenleg a legsürgősebb intézkedést, az USA és Ausztrália példájára, Európa határainak hatékony védelme képezi. Azokat a személyeket, akiknek sem menedékjog sem pedig kiegészítő védelem nem jár, már a határokon vissza kell utasítani. Ez ugyanúgy érvényes azokra a személyekre is, akik az államukon belüli menekülés lehetőségét ill. egy biztonságos harmadik ország védelmét nem vették igénybe.

Ellenőrzéseket Európán kívül is kell végezni és e célból Afrikában és Ázsiában felvételi központokat kell kialakítani, amelyeknek európai ellenőrzés alatt kell állniuk, ebbe beleértve a katonai ellenőrzést is.

A külső határok biztosítására kirendelt Frontex ügynökséget olyan személyzettel és pénzügyi eszközökkel kell ellátni, hogy feladatát el tudja végezni. Ugyanúgy támogatni kell az államokat is, hogy lehetőségük legyen a 2005. május 27-i Prümi Szerződés keretén belül elvállalt kötelezettségeiknek elvégzésére az illegális migráció elleni küzdelemben.

5. Embercsempész szervezetek elleni küzdelem

Habár az embercsempész szervezetek központjai ismertek, nem fogják felszámolni világot átszövő hálózatukat, melynek bevételei meghaladják a kábótózszer kereskedelem bevételeit. Ezt kellene legelőször is megcélozni. A védelem saját kontinensre történő földrajzi korlátozása

megalapozatlanná tenné az embercsempészek ígéreteit és Európa nem válna célállomássá. A bevándorlók ellen elkövetett tényleges bűncselekményt a pénzügyi kizsákmányolás jelenti és az, hogy rábeszéljük őket otthoni megélhetési lehetőségeik feladására egy bizonytalan jövőért.

6. Jogi szakvélemény és a Nemzetközi Büntetőbíróság bevonása

Tömeges kivándorlás esetén az **Egyesült Nemzetek Szervezetének ill. a Den Haag-i Nemzetközi Büntetőbíróság szakvéleményét** kell kikérni, hogy meg lehessen állapítani a konfliktus okait és esetleg a felelősöket is. Amennyiben ezek megállapításra kerülnek, akkor be kell vonni a **Nemzetközi Büntetőbíróságot egy bűncselekmény büntethetőségének felülvizsgálatára a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statutum 5. cikke értelmében.**

7. A megelőzést a helyszínen kell elvégezni

Migrációs mozgalmakat tartósan csak az okok megszüntetésével lehet megakadályozni. A megelőzést sürgősen a helyszínen kell elvégezni. Lásd csatolva: Prof. DI Dr. Heinrich Wohlmeyer cikke „Miért nem ragadjuk meg a menekültügyi politikát a gyökereinél?“

Bécs, 2015 júliusa

A Wiener Akademiker Kreis nevében:

Dr. Eva Maria Barki, ügyvéd

Prof. Dr. Emanuel Aydin, a szír-ortodox keresztények ausztriai püspöke

Pajor András, katolikus lelkész, a Keresztény Kulturális Akadémia elnöke, Budapest